

hvorfor det ærede Medlem som Justitsminister maatte se Sagen i det Lys, hvori han saae det. Det er min Mening, — og den deles vist af den paagjældende Kreds i det Hele, — at det ærede Medlem tog baade meget sent og meget langsomt paa denne Sag, fordi den var kommen til at staa for ham i et politisk Lys. Det er muligt, at der har været en eller anden Smule Politisk med — jeg kan næsten sige, at i vor Tid sker der neppe Noget, hvori det ikke er muligt at paavise, at en Smule Politisk kan være med. Men hvor lidt den politiske Stemning i Befolkningen har havt Indflydelse her, synes tydelig at ligge for Dagen. For det Første er det min Overbevisning, at den vedkommende Mand ikke har haat een og samme politisk Overbevisning i den Tid, han var i Kredsen; men hans Forhold over for Befolkningen var helt igjennem saaledes, at der næsten hele Tiden blev ført Klage over ham. Første Gang blev der klaget over hans Opsørrel ved et politisk Møde, hvor han ikke syntes at staa paa den Side, hvortil det ærede Medlem (Klein) hører. Senere forandredes ganske vist Forholdet; men jeg skal i saa Henseende fremdrage et andet Exempel. Den nuværende Herredsfoged i Kredsen tilhører saa bestemt som Nogen den samme politiske Retning som det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds; men efter mit Kjendskab til Forholdene er der trods dette ikke forefaldet det Allermindste, som berører hans personlige Forhold overfor Befolkningen. Dette viser saa godt som Noget, at det ikke var det Politiske, der havde med Sagen at gjøre — i alt Fald var det ikke af nogen Betydning — men det var den hele Maade, hvorpaa han førte sin Embedsvirksomhed og hans hele Levenet, der vakte stor Forargelse hos Befolkningen — jeg synes, det var godt, at det var Tilfældet — og fremkaldte Klager. Jeg kan ikke negte, at det forundrer mig meget, at man, om man end har kunnet gaa til at give ham Pension fuldt ud, ogsaa vil tage hans Embedsforhold og Levenet i Kredsen saaledes i Forsvar, som man gjør.

Ordføreren (Berg): Udvalget har jo fremfatet en Del til Belysning af Herredsfoged Wolffs Forhold; men uagtet man havde en stor Samling af Aktstykker til sin Raadighed, deriblandt Forhørsprotokollen, som er et Arbejde af betydeligt Omfang, har man ligesom Kommissionen indskrænket sig til at anføre nogle enkelte Tilfælde med nærmere Belysning og til kun at nævne andre. Bilagene staa selvfølgelig til ærede Medlemmers Raadighed, og dersom de ville gjøre dem bekendte dermed, ville de finde en Række af Oplysninger, som for Enhver i høi Grad vil bestyrke Udvalgets Flertals Opfattelse. Uagtet nu Debatten er bleven ført fra den anden Side paa en Maade, som jeg ikke havde ventet, skal jeg dog blandt Andet af Hensyn til Sagens Beskaffenhed ikke lade mig friste til at gaae nærmere ind paa

disse Forholds Enkeltheder, men jeg kan ikke negte, at det meget har forundret mig at høre, hvorledes det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein) udtrykte sit Hjertes Mildhed lige over for den paagjældende Embedsmand. Jeg har aldrig tvivlet om, at det meget ærede Medlem var blødsindet, men at han i den Grad skulde have ladet sig paavirke deraf, at han mente, at han ved den Fremgangsmaade, der er viist mod Herredsfoged Wolff, er gaaet ei blot strengt retfærdigt, men strengt — altsaa lidt strengere end strengt retfærdigt — til Verks, det har jeg ikke rigtig kunnet forstaa. Dersom det kan være Embedsmanden tilladt at føre sit Embede og sin hele Vandel saaledes, som det er oplyst og bevist i de foreliggende Akter, og han desuagtet kan gaa bort fra sit Embede, om jeg saa maa sige, med fuld Husid, saa forekommer det mig, at i samme Grad, som man forsværer denne hans Fremgangsmaade, i samme Grad trækker man hele Embedsstanden ned, og tværrer det, som jeg tror, berettigede Krav, Embedsstanden i Almindelighed har paa den Agtelse og Tillid, der, som jeg glæder mig over at kunne bevidne, er almindelig i vort Land. Jeg tror, at det meget ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds har ladet sig noget vilbøde af en, om jeg maa udrykke mig saa, vis sygelig politisk Tilstand, som har raadet hos ham ogsaa i den Periode, han var Minister. Det meget ærede Medlem har ikke været utilbøielig til at se politiske Spøgelser ved hyllys Dag, og se Antydninger af Politisk overalt, hvor der slet ikke var noget. Han er ganske vist heldigvis langt fra — dertil er hans Naturel ikke anlagt — gaaet saa vidt som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gindenburg); thi han kan aldrig nogenstunde tale her i Salen, uden at han skal tale om Carl den Førstes Hoved, eller for at jeg nærmere skal betegne det paa Dansk: om Socialisterne; men det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Saa vidt er det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds ikke gaaet; thi der er dog altid nogen Logik og Konsekvens i, hvad han fremsetter, men jeg tror, at det ærede Medlem har ladet sig vilbøde af det, som han troede laa bag ved Bevægelsen i Bjerre og Hattings Herred, nemlig at der var en fanatisk og hadff Agitation imod vedkommende Mand, — og dette betonedes det ærede Medlem meget stærkt, for ikke at sige hadff, — deri er det, at det ærede Medlems politiske Sindsstemning har vilbødet ham og ført ham over til en Bedømmelse af den vedkommende Embedsmands Forhold, efter at Kommissionens Arbejder foreligge, som have gjort ham det muligt at være mere mild end i og for sig — ogsaa efter de af mig nævnte Forhold — rigtigt. Havde den Stemning ikke været tilstede hos det ærede Medlem, tror jeg, at han vilde have set Sagen i et noget andet Lys. Jeg skal inidleritid med Hensyn til den saakaldte politiske Indblanding